

Regeringskansliet
Försvarsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över departementspromemorian Förstärkt integritetsskydd vid signalspaning

Sammanfattning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) anser det synnerligen angeläget att myndigheten kan inrikta signalspaning och ta del av underrättelser som inhämtats genom signalspaning. Myndighetens uppgifter medför framför allt behov av underrättelser till skydd för svenska intressen i samband med fredsfrämjande och humanitära internationella insatser samt underrättelser som rör allvarliga yttre hot mot samhällets infrastruktur.

MSB:s uppgifter

MSB har uppgifter inom områdena skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. Bl.a. ska MSB i samverkan med myndigheter, kommuner, landsting, organisationer och företag identifiera och analysera sådana sårbarheter, hot och risker i samhället som kan anses vara särskilt allvarliga. Myndigheten ska också utveckla och stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera oönskade händelser där farliga ämnen ingår.

Vidare ska MSB kunna medverka med insatser i Sveriges internationella humanitära verksamhet och får delta i räddnings- och katastrofinsatser vid katastrofer i andra länder som fordrar omedelbara åtgärder. Myndigheten ska även kunna stödja biståndsinsatser som avser humanitär minhantering, stärkande av katastrofberedskap och tidig återuppbyggnad efter katastrofer.

Bland MSB:s övriga uppgifter bör särskilt framhållas uppgiften att stödja och samordna arbetet med samhällets informationssäkerhet samt att analysera och bedöma omvärldsutvecklingen inom området. Myndigheten ska rapportera till regeringen om förhållanden på informationssäkerhetsområdet som kan föranleda behov av åtgärder inom olika nivåer och områden i samhället.

MSB:s inställning till departementspromemoriens förslag

Det är mycket olyckligt att de myndigheter som enligt förslaget ska ges möjlighet att inrikta FRA:s signalspaning begränsas till de i promemorian nämnda.

MSB har, som framgår ovan, till uppgift att medverka med insatser i Sveriges internationella humanitära verksamhet. Detta är också en av de uppgifter för vilka signalspaning föreslås få utföras i lagförslaget. För MSB och Sverige är det av största vikt att det finns möjlighet att korrekt analysera förutsättningarna för svenskt deltagande i humanitära internationella insatser innan personal skickas till

katastrofdrabbade länder. En felaktig bedömning, till följd av att omvärldsläget inte kunnat analyseras tillräckligt väl, skulle kunna få mycket allvarliga konsekvenser och i värsta fall leda till att personal skadas eller dödas. Detta skulle också kunna allvarligt skada Sverige och äventyra landets möjligheter att i framtiden delta i internationella insatser.

För att säkerställa att MSB har möjlighet att korrekt analysera förutsättningarna för svenskt deltagande i humanitära internationella insatser bör MSB ges möjlighet att inrikta signalspaningsmyndigheten.

Internationellt sker för närvarande en kraftig upprustning där andra statliga aktörer, hackerkollektiv och terrorister i allt högre grad utvecklar och använder IT-attacker för att nå sina mål. Nätangreppen präglas idag av mycket snabba förlopp. Om sådana angrepp riktas mot digitala styr- och kontrollsystem för samhällsviktiga funktioner eller mot finansiella system (samhällets infrastrukturer) i Sverige skulle detta kunna leda till en svår och långvarig samhällskris med allvarliga konsekvenser för svensk ekonomi samt för samhällets och individens säkerhet.

MSB behöver underrättelser innan en incident inträffar så att MSB tillsammans med övriga myndigheter och samhällsaktörer kan samverka för att avvärja eller hantera kriser och minska skadeverkningarna för samhället och individen. För denna uppgift bör MSB ges möjlighet att inrikta signalspaningsmyndigheten. Detta är också en av de uppgifter för vilka signalspaning föreslås få utföras i lagförslaget.

MSB:s bedömning är att signalspaning för de två syften som redovisas ovan kan ske med beaktande av proportionalitetsprincipen och med ett mycket gott skydd för den personliga integriteten. Om MSB inte ges möjlighet att inrikta signalspaningen bör det säkerställas att myndigheten i vart fall får del av de underrättelser av betydelse för de här nämnda syftena som eventuellt kan komma signalspaningsmyndigheten och de inriktande myndigheterna till del.

Om MSB:s nu angivna intressen inte tillgodoses i detta lagstiftningsärende bör i stället alternativa lösningar utredas i särskild ordning, i likhet med vad som kommer att ske när det gäller polisens och Säkerhetspolisens behov av underrättelser.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Helena Lindberg. I den slutliga handläggningen har även deltagit enhetschefen Magnus Hjort, chefsjuristen Key Hedström och områdesansvarige Mikael Tofvesson, föredragande.

Helena Lindberg

Mikael Tofvesson